По конфіскаті — наклад другий!

Ч. 6. (9.837) Львів, четвер 7. вересня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. — Конто почт. щад. 143 322. — Адреса тел.: „Діло—Львів". — Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. — Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА Місячно в краю 2000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 300 н. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон. Румунія 50 лей. Болгарії 50 левів, Австрії 2.500 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 80 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Львів, 6. вересня 1922.

Балканізація Східної Галичини.

В останніх днях польська преса бє на трівогу. Поруч брукових свистків, що в злочинний спосіб підсичують хоробливу уяву галапасного „малопольського обивателя", поруч чорносотенних вигуків кресово-народових органів, що всіми силами провокують нові загальні репресії супроти українського населення, забренчав і „Курєр Львовскі", поборник польської кольонізації української землі. Той самий „Курєр", герольд людовців в їх поході на повне покорення й поневолення української селянської маси, котрого завданням було заохочувати мазурів кольоністів до трівкої окупації родючої української землі, а котрий з того приводу промовчував обурення українського селянства на захоплення чужинцями земельного варстату праці, вкінці не видержав, здер заслону із „спокійного" східно-галицького села і закликав поліцію і військо до... примирення величезної української більшости з польською меншістю у Сх. Галичині. Ось останній аргумент „поступового" людового сторонництва і його органу.

„Землями Малопольскі (т. зн. Сх. Галичини) йде широка хвиля террору — пише „Курієр Львовскі", — з кождим днем множаться випадки замахів, нападів, підпалу. Террор спрямований виключно против польського населення, против поліції і військових відділів". Чи так є в дійсности, — не знаємо. Мусимо одначе вірити „Курієр-ови", бож він мусить мати докладні відомости з поліцийних звітів і взагалі польських адміністраційних донесень. Треба отже приняти, що цей крик відповідає дійсности, бож не для „сензації", але в журбі за жмудну і коштовну кольонізаційну акцію розпинається „К. Львовскі."

Коли отже все те, що пише польська преса на тему террору з долини, є правдою, то що це значить? Чи ця акція не говорить проречисто, чи не кричить вона до цілого світа, що умовини життя, а тим більше розвитку у Сх. Галичині є ненормальні, хоробливі, що істнуючий стан вимагає корінної, основної зміни?

Ми є противниками **всякого террору**, як білого, так і червоного, як террору з гори, так і террору з долини. Уважаємо, що Сх. Галичина, котра улягла небувалому знищенню на протязі великої війни і польського военного виступу проти галицької держави, невідкличчно потребує спокою, мира, правильних і правових умовин життя і розвитку, щоби відбудувати знищені вартости, щоби загоїти глибокі рани. Виходячи з цього становища, ми використували кожду нагоду, щоби звернути увагу польських державних мужів, польського громадянства і його чільних представників на невиносимий режім, на нівеляційно-експропріяційну політику.

Не треба бути пророком, щоби те все передбачити. Фізичне правило Нютона про акцію й реакцію є вічне. Кождій акції в данім напрямку відповідає рівно сильна реакція, але в зовсім противнім напрямі. Світова історія дає нам на то тисячні приклади, а вже клясичними зразками є революції француська і російська. Польська історія теж переповнена документальними прикладами політично соціяльних потверджень фізичного правила Нютона. Всі три польські повстання, експропріяційно-революційна боротьба Поляків в рр. 1905. і 1906. під проводом теперішнього начальника польської держави доказують, яку реакцію викликує навіть до найменших дрібниць обдумана стара, законсервована, оперта на державній могутности акція — і навпаки. Кождий удар викликує відповідний відгомін, кождий натиск спричинює рівно сильний відтиск, всякий гнет і поневолення приготовлює відплату. Польське громадянство мусить скорше чи пізнійше пригадати собі **свої** літа неволі і упадку, важке животіння під медвежою стопою царату і в цупких кліщах Прусії та усвідомити собі, що український народ є надто великий, молодий і міцний, щоби його можна знищити, зденаціоналізувати, зробити погноєм своїх вартостей, слугою своїх бажань і задумів. Коли 60 міліонова німецька нація на протязі сто літ не вспіла знищити чотирьох міліонів Поляків, то тим більше не зможе того зробити польська нація із західною віткою українського народу в добі права нації.

Як вже зазначено, ми не є прихильниками террору, не бажали б бачити у Сх. Галичині поширення балканських чи ірляндських методів оборони, то все таки уважаємо своїм обовязком стверджувати факти, вказувати на корінь і джерела лиха і шукати способів заради. А корінь лиха є в ненормальних, правово негативних умовинах життя нашої країни. Для уздоровлення тих важких відносин слід повернути до їх вихідної точки шляхом конечної ліквідації польського военного наступу на Сх. Галичину, приноровлення до східно-галицького населення права самоозначення, т. є. будови і розбудови галицької державности.

Иншого виходу немає. В противному випадку можемо дожити сумних хвиль розшаління елементарних сил. „Курієр Львовскі" стверджує безсилля польської поліції і жадає закватеровання скріплених військових відділів для „охорони майна і життя", бо „террови треба протиставити військову повагу і силу, а в остаточности здавити террористів насильно" і тим чином відвернути грозу від польської держави.

Ultima ratio „Курієр-а Львовского", цей апель до аргументу багнетів і поліції вже має свій наслідок. В цілім краю відбуваються широко закроєні труси і арешти, але чи то метода, яка веде до мети? Чи вона розвяже всі наболілі питання, чи дасться підклад для права, яким так дуже дорожить український народ? Сумніваємося. Цей режім створить тільки замішання, хаос, затреться границя між правом і насильством, між одним террором і другим, запанує bellum omnium contra omnes. Закони природи є не лиш вічні, але й невблагані, тверді і послідовні. Примара Македонії й Ірляндії може стати дійсністю в середній Европі, а це не є в інтересі ані Сх. Галичини, ані Польщі.

Українська Національна Рада.

Протест до урядів і парляментів европейських держав, Зєдинених Держав, Канади і Японії.

Українська Національна Рада, законодатний орган З. У. Н. Р., яка мусіла припинити свою законодатну діяльність з хвилею обсади Сх. Галичини польськими військами, вібралася на наради у Львові дня 2. ц. м.

На порядку нарад була справа розписання польською владою виборів до польського сойму, та намагання Польщі октроювати для Сх. Галичини всупереч істнуючим міжнародним постановам тзв. „воєвідську автономію".

В засіданню Української Нац. Ради взяло участь 52 члени. Наради отворив віцепрез. д р Лев Бачинський. Після оживленої однонапрямної дискусії **одноголосно** ухвалено звернутися до урядів і парляментів европейських держав, Зєдинених Держав, Північної Америки, Канади і Японії з протестом проти польських намагань такого змісту:

Законом з дня 5. серпня 1922 р. запорядила Польща розписання виборів до варшавського сойму й сенату також на території Східної Галичини. Рівнож в половині вересня збереться сойм у Варшаві, щоби ухвалити „воєвідську автономію" для Східної Галичини.

Ті два намірені акти польського сойму являються новим і незвичайно ярким нарушенням теперішнього правно державного становища Східної Галичини.

Українська Національна Рада у Львові, опираючись на праві самоозначення народів, переняла в дни 1. листопада державну владу в цілій Східній Галичині, дня 10. листопада 1918 р. утворила окреме правительство, а дня 13. листопада 1918 р. ухвалила закон про державну самостійність українських земель бувшої австро-угорської монархії. Новоутворена польська держава пішла війною на українські землі, заперечуючи їм право самоозначення. Війна велася через 9 місяців зі змінним щастям. Найвища Рада Мирової Конференції дня 25. червня 1919 уповажнила польське правительство окупувати військовими силами Східну Галичину по ріку Збруч.

Військова окупація тріває по нинішний день. Після обсади заістнували міжнародні договори, котрі мають обовязуючу силу і відносно Сх. Галичини. А саме: Сен-Жерменський договір в арт. 91. признає держави Антанти суверенами Сх. Галичини, управненими до вирішення її правно державного становища. Договір севрський з дня 10. серпня 1920 р., означуючи границі між сукцесійними державами, розмежовує Сх. Галичину від Польщі, трактуючи першу як окрему правно-державну одиницю.

Крім цього Рада Союза Народів на свойому засіданню дня 23. лютого 1921 р. ствердила одноголосним рішенням, що Польща є тільки військовим окупантом Сх. Галичини, якої сувереном є держави Антанти.

Що Сх. Галичина не є інтегральною частиною польської держави, що її суверенами є держави Антанти, признає й польська держава, а саме через договір в Спа дня 10. липня 1920 р. Також делєгат польського правительства в Союзі Народів проф. Ашкеназі, голосуючи за вирішенням східно-галицької справи іменем Польщі, признав міжнародній характер східно-галицької проблєми. Вкінці ствердив це міністер Нарутовіч в своїй останній ноті до держав Антанти.

Президія Національної Ради, як єдино управнена представниця Сх. Галичини звертала в своїх попередніх нотах увагу на польські пляни, а й тепер вніс президент Національної Ради д р Евген Петрушевич відповідний протест.

Члени Української Національної Ради, перебуваючі в краю, прилучуються вповні до протесту президента д ра Евгена Петрушевича.

До тепер український народ діждавшися визволення від утиску австрійської держави, якого головну вину поносили Поляки, ждав спокійно остаточної розвязки, призвичаєний до легальної боротьби і оборони своїх прав, в довірю до міжнародніх рішень. Улягши в нерівній боротьбі з Польщею, галицько-український народ вижидав вирішення своєї долі на легальному шляху.

Коли одначе Польща підприняла два акти, а саме: вибори й

…тономію", які зміряють до відвитої анексії цього краю, а тим …ним до політичного, культурного і економічного поневолення українського народу, заходить небезпека стихійної реакції і нарушення мира на Сході Европи.

Через те Українська Національна Рада в останне звертається до правительств союзних і заприязнених держав, як і до цілого культурного світа, щоби остаточно вирішено справу Східної Галичини згідно з обовязуючим правом про самоозначення народів, себто згідно із волею українського народу, …к подавляючої більшости населення того краю, а тимчасом своєю повагою, а навіть приноровленням відповідних санкцій заборонено Польщі реалізувати запорядження і односторонні постанови суперечні міжнародньому праву, а головно правам, застереженим великим державам Антанти.

Великі держави антанти, виконавши застережені собі міжнародніми трактатами суверенні права і створивши самостійну Галицьку Державу вільних народ'в, вдержать насильне нищення великої галузи старого культурного народу, відвернуть небезпеку ваколотів і війни на Сході Европи і зроблять перший і найважнійший крок до відновлення цілої Української Держави після не далекого, сподіваного упадку большевицького режіму на теріторіях давної Росії.

Львів, дня 2. вересня 1922.

(Слідують 52 підписи).

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. ик. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Союз Народів.

Отворення Збору Союзу Народів.

„Швайц. Аг." доносить з Женеви: Дня 3. п. м. о год. 11. відбулося отворення Збору Союзу Народів. Салю засідань і трибуни виповнено цілковито. Наради відкрив Да Гама (Бразилія), котрий вказав у своїй промові на факт істнування Союзу на протязі 3 років. Є це короткий період часу, але змагання делегатів, щоби дійти до наміченої цілн є великою гарантією поводження. Міжнародня спільність праці, яку витворив Союз Народів, буде стреміти до добра людськости. На предложення Дуденса (Голяндія), покликано комісію для провірки мандатів. На чолі комісії станув Менсдорф. На тім відложено нарази на год. 4. попол.

Дальший перебіг переговорів.

На пополудневім засіданню Союзу Народів зарядив президент Ради Да Гама вибір президента третьої пленарної сесії. Після вислухання рапорту комісії, яка мала провірити мандати, вибрано дорогою тайного голосовання льондонського посла републики Чілі Едвердса президентом сесії. Серед численних оплесків зайняв Августин Едвердс місце президента і виголосив до зібраних промову, де подякував за вибір. Підчас дальшої промови підчеркнув Едвердс велику відповідальність, яка лежить на Союзі Народів, що взяв на себе керму судьби цілого світа. Едвердс висказав признання своїм попередникам пп. Гімансови і Ван Карнебекови та підчеркнув надію, яка вяжеться з майбутніми успіхами сегорічної сесії у спільній праці над пацифікацією світа. Відтак Да Гама предложив вибір комісії, яка установила би оконечно денний порядок і щойно після того мав би відбутися вибір 6 віцепрезидентів. Після приняття цего предложення зарядив президент вибір комісії з 5 членів, якої завданням буде розглянути справу приняття зголошених нових питань.

Серед справ внесених у властивому часі і прийнятих через Збір на денний порядок нарад находяться: допущення резолюції в справі адміністрації фінансів Союзу Народів, участь держав Сан Сальвадор у фінансах Союзу, гонорарі, які будуть виплачені судіям і асесорам постійного міжнародыього суду, адміністраційного трибуналу, прохання англійського уряду в справі порнографічних публікацій.

Протест литовського уряду проти самоволі польського уряду в справі виленських областей, передано вище згаданому комітетови з припорученням зложити негайний звіт.

Д-р Зайпль в Женеві.

ПАТ. доносить, що до Женеви прибув австрійський канцлер д-р Зайпль і зложив візиту начальникови політичного департаменту Моттї.

Справа розоружень.

ПАТ. доносить з Женеви: Комісія для справ розоруження затвердила рішення, на підставі якого ніяке Т-во не може витворювати ні продавати муніцію без попередного дозволу з боку інтересованої держави. На тій системі ліценції побудовано проект сер Роберта Смита, який прийняла комісія розоружень. Плян цей буде обговорюваний на міжнародній конференції, яка займеться питанням фабрикації і торговлі воєнним матеріялом. Комісія приймає з задоволенням повідомлення уряду Чілі, що питання розоруження найдеться на денному порядку американського конгресу в марті 1923 р.

Мала Антанта і Союз Народів.

Наради малої Антанти в справі вислання делегата до Ради Союза Народів відбуваються дальше. Рада Союзу складається з 6 членів себто з 4 постійних і 4 вибираних. З тих останніх один мандат припадає на Бразилію, яка мусить його задержати, як одинока держава американського континенту. Другий мандат належиться Еспанії, котра має найбільше впливів в державах полудневої Америки, третий мандат призначено для Китаю, бо Союз обіцяв представникови жовтої раси оден мандат. Четвертий мандат призначо Бельгії. Супроти цего мала Антанта стремить до побільшення членів Союзу о одного. До тепер не усталено, хто має бути делегатом малої Антанти. В першу чергу числяться з висуненням на це становище Нінчіча або Бенеша.

Буржоа і Бальфур.

„Швайц. Аг." доносить з Женеви, що голова французької делегації Буржоа відбув конференцію з провідником англійської делегації Бальфуром.

Число учасників сесії.

ПАТ. доносить з Женеви, що до тепер зголосило свою участь в третій сесії Збору Союзу Народів 39 держав. Надіються одначе, що з числа 51 членів Союзу прибуде ще до Женеви 42 або 43.

Справа комунікації.

З Женеви доносять, що технічна комісія Союзу для справ комунікації, прийняла міжнародню конвенцію. Комісія предкладає резолюцію, щоби в середущій і східній Европі перевести рішення конференції в Генуї і Порто Розо. Комісія поручає прийняти рішення барсельонської конференції, цим державам, які цего ще не зробили.

Справа Австрії.

ВВК. доносить з Женеви, що на черговім засіданню фінансової комісії буде обговорювана справа Австрії.

Роберт Сесіль в обороні Німеччини.

„Н. Вр. Тгбл." доносить з Женеви: В кругах Союзу Народів кружляє поголоска, що сер Роберт Сесіль хоче на засіданню Ради Союзу поставити внесення, щоби заіменовано провізоричну комісію з 5 членів, яка розглянула би економічне положення Німеччини. Франція супротивиться цему внесенню, тому що Союз Народів не має права займатися репараційними справами.

Памятайте про пресовий фонд „ДІЛО"! Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Діла".

Між союзниками.

Колись, під кінець 1918 р., коли Українці перейняли владу на Буковині, поруч румунських військ виступали проти Українців польські поселенці з оружжям в руках. Пройшло майже чотири роки, Польща є союзником Румунії коштом українських земель, та буковинська Польща невдоволена союзником. „Глос Люду", орган польської Ради Народової на Буковині в статті „Переслідування католицизму і польскости" нарікає на перенесення в стан супочинку в дорозі дисциплінарній катехита польської реальної гімназії в Чернівцях ксьондза д-ра Швайгера.

Ця кара, по інформаціям „Глосу люду", стрінула кс. Швайгера за це, що на проповіди в костел…

Л. БІЛЕЦЬКИЙ.

„Отаман Зелений".

СУЧАСНИЙ РОМАН КЛИМА ПОЛІЩУКА. ЛЬВІВ КИЇВ 1922. Р.

(Докінчення.)

У Андреєва читаємо на першій стороні роману:

„Жаждет любовь утоленія, ищут слезы отвѣтных слез. И когда тоскует душа великого народа, — мятется тогда вся жизнь, трепещет всякій дух живой, и чистые сердцем идут на закланіе.

Так было и с Сашею Погодиным, юношею красивым и чистым: избрала его жизнь на утоленіе страстей и мук своих, открила ему сердце для выщих зовов, которых не слышат другіе, и жертвенной кровью его до краев наполнила золотую чашу. Печальный и нѣжный, любимый всѣми за красоту лица и строгость помыслов, был испит он до дна души своей устами жаждущими и умер рано, одинокой и страшной смертью умер он. И был он похоронен вмѣстѣ с злодѣями и убійцами, участь которых добровольно раздѣлил; и нѣт ему имени доброго, и нѣт креста на его безвѣстной могилѣ.

Кто закроет глаза убійцѣ? До послѣдняго суда остаются открыты они и смотрят в темноту покорно. Кто осмѣлится закрить глаза Сашкѣ Жегулеву?

Но мать жива, и мать зовет его:
— Мой нѣжный Саша".

Такий же прольог ми читаємо на першій сторінці роману „Отаман Зелений" К. Поліщука:

„Чистих і щирих сліз прагне справжнє кохання. Великих змагань жадає могутня душа поневоленого народа... Тужить вона із року в рік і марить довгими віками, коли встануть чисті серцями і знайдуть між собою святого месника за кривди лихоліття...

Движать і дихають тривожно родючі грунти чорноземні, чуючи в собі ще непочаті сили вірних дітей своїх, яким треба тільки підвестися на лікті, як голови їх порушать блакить неба...

Коли встав один з багатьох, то зачудувався світ цілий з його сили непереможньої, краси й чистоти невиплямованої... Сумний і ніжний, як колискова пісня матері, укоханий всіми за щирість і справедливість, він добровільно перейняв всі негоди життя й пройшов усі дороги терпіння, аби нарешті скласти на роднім полі свою безталанну голову й залишити після себе одні лише болючі спогади...

В осінній мряці, серед спустошених піль схилився він на якусь межу і так простивсь зі світом. Поховали його поруч инших повстанчих могилок і тепер він спить вічним сном у своїй домовині холодній, над якою тільки один кущ калини зеленіє...

Не було кому закрити його очей, не було кому проспівати йому „Вічну Память!" — тільки одні чорні гайворони прокричали сумно — „на добраніч!"...

А Вкраїна ще змагається за свою волю і в годину великого терпіння кличе його:

— Устань, сину!"

А ось перший розділ другої частини романа Андреєва „Сашка Жегульов", ст. 80—81:

„Грозное было время. Єще рѣки не вошли в берега, и полноводными, как озера, стояли пустинныя болота и вязкія тони; еще не обсохли поля, и в лѣсних оврагах дотаивал закрупѣвшой, прокаленний ночними морозами снѣг; еще не завершила круга своєго весна — а уже вишел на волю огонь, полоненный зимою, и бросил в небо свѣточи ночных пожаров. Ктото невидимый вызвал его раньше времени; кто-то невидимый бродил в потемках по русской землѣ и полной горстю, как сѣятель щедрый, сѣял тревогу, воскрешал мертвыя надежды, тихим шопотом отворял завороженную кровь. Будто не через слово человѣческое, как всегда, а иными, таинственнѣйшими путями двигались по народу вѣсти и зловѣщіе слухи, и стерлась грань между сущим и только что наступающим: еще не умер человѣк, а уже знали о его смерти и поминали за упокой. Єще только загорялась барская усадьба и еще зарева не приняло спокойное небо ночи, а уже за тридцять верст проснулась деревня и готовит телѣги, торопливо грохочет за барским добром. Жестоким провѣдцем, могучим вольком стал кто-то невидимый, облаченный во множественность: куда протянет палец, там и горит, куда метнет глазами, там и убивают — трещат выстрѣлы, льется отворенная кровь; или в безмолвіи скользит нож по горлу, нащупывает жизнь.

Кто-то невидимый в потемках бродит по русской землѣ, и гордое слово безсильно гонится за ним, не может поймать, не может уличить. Кто он и чего он хочет? Чего он ищет? Дух ли это народный, разбуженный среди ночи и горько метящій за украденное солнце? Дух ли это Божій, розгнѣваный беззаконіем закон хранящих в широком размахы десницы своей карающій невинных в мѣстѣ с виновными? Чего он хочет? Чего он ищет?

Мертво грохочут в городѣ жиноградскія машины и мертвоі чеканят текст: о вчерашних по всей Россіи убійствах, о вчерашних пожарах, о вчерашнем горѣ; и мечется искучано городская, уже утомленная мысль, сщетно вперяя взоры за предѣлы свѣтлых городских границ. Там темно. Там кто-то невидимый бродит в темнотѣ. Там кто-то забытый воет звѣриным воем от непомѣрной обиды, и пружится в темнотѣ, как слѣпой, и хоронится в лѣсах — только в заровѣ безпощадных пожаров …

відмовив польську молодь від участи в спільнім богослуженню і процесії з некатолицькими віроісповіданнями; що спровадив і роздавав між польську молодь польські співанники; що заохочував молодь до участи в національних обходах в „Домі Польськім“, а головно що взивав до участи в обході 3. мая; вкінці що заохочував молодь, щоби недавалася румунізувати і був нечемний супроти дир. гімназії Похмарського, якого газета називає ренегатом, денунціянтом.

З напастей на український народ в цій газетці польських поселенців на Буковині, виходить, що редактори поінформовані про це, що польська влада у Східній Галичині приноровлює день в день методи, на які вони нарікають у відношенню до кс. Швайгера. Приноровлює їх у відношенню до автохтонної національної більшости краю...

Зовсім так, як у епіграмі Гавлічка:

„Не роби того, що тобі не мило,
Знай це любий сину.
Говорив учитель школярю малому,
Торгаючи за чуприну“.

Польський проєкт воєвідської автономії для Східної Галичини.

„Слово Польске“ з 6. ц. м. подає дослівний текст проєкту воєвідської автономії для Східної Галичини, який звучить так:

§. I. У воєвідствах львівському, станиславівському і тернопільському будуть покликані до життя воєвідські соймики, як найвищий орган воєвідської автономії.

§. II. В обсяг воєвідської самоуправи входять: 1) справа віроісповідань; 2) справа публичної освіти за вимком університетів і зрівнаних з ними шкіл; 3) справа публичної добродійности; 4) справа публичних доріг воєвідських, повітових і громадських, та льокальних залізниць; 5) справи аграрні са аграрної реформи і усі засоби, які служать до піддертя хліборобства; 6) підпирання промислу і торговлі; 7) приміненя державних законів в справі використання вод для меліорації і для узискання розгонової сили; 8) приміненя державних законів про організацію громад і повітів; 9) буджет приходів і видатків воєвідської самоуправи та рахункові замкнення; 10) врешті инші справи переказані соймикам через сойм польської републики.

§. III. В повищих справах соймик має право ухвалювати обовязуючі закони на просторі воєвідства, а на основі законів ухвалювати постанови адміністраційної натури.

Всякі рішення соймиків мусять узгляднювати постанови конституції польської републики та тих законів, які її доповнюють і які в ній покликані.

Рішення в справах згаданих в II. ст. уступах 1, 3, 4 і 7 мусять крім того придержуватись границь начеркнених в тих справах державними законами.

§. IV. До кождого воєвідського рішення потрібна ухвала соймику, та санкція президента польської републики з контрасигнатою премієра міністрів.

§. V. Число членів соймику буде усталене в той спосіб, щоби на кожних 25.000 мешканців воєвідства припадав один член соймику. Число 25.000 треба одначе в даному випадку так обнизити, щоби на кожду з національних курій в соймику припало найменче двайцять членів.

§. VI. Чинне і пасивне виборче право до соймику прислугує усім мешканцям воєвідства, яким прислугує виборче право до сойму польської републики. Членів соймику вибирає населення воєвідства на шість літ.

§ VII. Вибори до соймиків будуть відбуватися на тих самих принціпах, які обовязують при виборах до польського сойму.

Вибори польської національности і вибори української національности вибиратимуть окремо при збереженню XXI. ст.

Число членів соймику буде розділене поміж обі національности після їх чисельної сили в воєвідстві (ст. V.)

Виборчу ординацію до перших виборів до соймиків видасть президент польської републики на основі рішення ради міністрів. Ординацію до слідуючих виборів очеркне закон ухвалений соймом.

§. VIII. Президент польської републики скликує, відкликає і розвязує соймик; соймик буде скликаний найменче раз до року.

На випадок розвязання соймику нові вибори повинні бути зарядженні не пізнійше, аніж в трьохмісячному речинци від дня розвязання.

§ IX. Про важність виборів і вибору до соймику рішає Найвисший суд.

§. X. Посли є недоторкаємі.

§. XI. Спосіб і порядок нарад соймику та дієти його членів на час істновання сесії, очеркне ухвалений соймиком регуляміновий закон.

§. XII. Члени польської національности творять на соймику національну польську курію, а члени української національности творять національну українську курію, з яких кожда радить окремо під проводом вибраного предсідателя чи його заступника.

В спільних справах рішення усталюється дорогою згоди обох курій. В справах, які доторкають тільки одну національність, доволі ухвали тільки тої національної курії.

§. XIII. На цілі самоуправи воєвідства сойм польської републики буде призначувати рікрічну квоту, відповідаючу видаткови, який на ті самі цілі поносить держава в инших воєвідствах, а то після відношення числа населення воєвідства до числа населення решти воєвідства.

З тієї квоти будуть покривані перш за все спільні видатки воєвідства а решта розділена до розпорядимости національних курій, евентуально недобір буде куріями доповнений. Підставою розділу, зглядно доповнення буде чисельне відношення польського населення до українського на просторі воєвідства.

Видатки на цілі самоуправи одної національности покриває кожда національна курія окремо, накладаючи на населення своєї національности додатки до державних податків, або посередні податки. О скільки обі курії задумують на ті цілі наложити посередний податок, то мусять порозумітися і згідно наложити податок чи оплату на усіх мешканців, а їх результатом поділитися після чисельного відношення обох національностей. Податкові закони воєвідства не можуть нарушувати податкової системи держави.

§. XIV. Воєвода репрезентує на соймику польську републику і має право брати участь в його нарадах особисто або посередством виделегованого урядника.

§ XV. Для приготування і виконання рішень соймику, та для виконування адміністрації в области воєвідської самоуправи будуть покликані комісії—віроісповідання і публичної опіки та економічна. Кожда з них буде складатися з двох секцій, польської і української, які нараджуються і рішають під предсідательством воєводи або його заступника. В справах загальної натури, обі секції будуть радити і рішати разом в справах, які доторкають тільки одної національности окремо.

§. XVI. Воєвода має право завісити кожде рішення соймику, яке не підлягає санкції польської републики та кожде рішення комісії, яке на його думку противиться законам, одначе він має предложити справу до децизії адміністративного трибуналу польської републики.

§ XVII. Кожда секція комісії числитиме шістьох членів, з яких половину вибирає національна курія на час тревання своїх мандатів, а другу половину іменує воєвода, а саме Поляків до польської, Українців до української секції.

§. XVIII. До кождої секції буде приділене бюро, зложене з урядників її національности, іменованих воєводою і йому підчинених.

§ XIX. Для улегчення закладання виборчих ліст до соймику та для улегчення списів оподаткованих на випадок накладення податків окремих на українське населення, буде заложений в кождому з трьох воєвідств національний катастер, до якого мають бути вписані також правні особи після національности їхнього заряду.

§ XX. Мешканці воєвідства, які мають виборче право до соймику, а не належать ані до польської, ані до української національности, мусять голосувати після власного вибору, або у польському виборчому окрузі, або українському, і в тій цілі мусять зголоситися при укладанню ліст управнених до виборів.

Коли такий виборець осягне посольський мандат, має засісти в тій національній курії соймику, до якої виборчої лісти прилучився.

§. XXI. На просторі згаданих воєвідств ані держава, ані друге самоуправне тіло не може вести ані підпирати кольонізації.

§. XXII. Державні власти і суди послугуються у своїм внутрішньому урядованню польською мовою, будуть зноситися в повищих трьох воєвідствах зі сторонами в їх рідній

вляя свой искаженный лик. Перекликаются в искучѣ:

— Кто-то забыт. Всѣ ми здѣсь?

— Всѣ.

— Кто-то забыт. Кто-то бродит в темнотѣ?

— Не знаю.

— Кто-то огромный бродит в темнотѣ. Кто-то забыт. Кто забыт?

— Не знаю.

Грозное и таинственное время“.

В томуж першому розділові другої частини роману Поліщука читаємо:

....„Страшні часи настали на Вкраїні“.. а далі прошу шановного читача звернутися до роману „Отаман Зелений“ безпосередно і прочитати на ст. 79 - 81 увесь перший розділ: „Весна бренить“.. Для повноти уявлення про стиль Клима Поліщука і навіть про текстуальні запозичення ним із твору Андреєва прошу порівняти такі місця із обох романів Андреєва і Поліщука:

„Но как видит глаз сперва то, что на солнцѣ, а потом с изумленіем и радостью обрѣжает в тѣни сокровище и клад...

И мѣнялось все с той минуты, как увидит человѣк Сашины глаза..

Но неохотно откривал Саша свой взгляд, как будто знал важность и святость хранящейся в нем тайны, обично смотрѣл вниз, на стол или на руки. Эту его особистость хорошо знала Елена Петровна и в материнской гордости... заставляла его взглянуть широко и прямо.

Вдруг неожиданно спрашивала:

— Голова не болит у тебе, Сашенька?

Знала, что послѣ этого неожиданного и нелѣпаго таки вопроса Саша непремѣнно взглянет широко открытыми глазами, нѣсколько секунд будеть смотрѣть удивленно, а потом открыто и ясно улыбнется:

— Отчего же ей болѣть? — нѣт не болит“.

А Поліщук це місце передає так:

„Скінчить мати і гляне на Данильця, а він сидить як камінний, тільки очі дивляться чудно так, наче він нічого вже й не бачить перед собою... де він і що з ним...

Що з тобою, Данильцю, може голова болить? — спитається мати, а він тільки гляне на неї:

— Ні, мамо!...

Або таке місце у Андреєва:

„Ах, мамочка, как я устал, если бы ты знала.

— ...отчего же?..

— Так. Я так устал! Как же ты не понимаеш: просто так. Тут Елена Петровна первый раз в жизни, как ей показалось, взглянула сыну в глаза и испугалась: „умрет он от скарлятины!“ подумала она“...

У Поліщука:

...„тоді, як Данильцьо проказував цей жалібний псалом, батько журно хитав головою і плакав, а мати дивилася й думала про себе:

— Ой не проживе ця дитина на світі, не проживе!... Отак і помре від кору або скарлятини“...

Або:

„Но все меньше спал Саша, охваченый острым непроходящим волненіем, от котораго начиналось сердцебіеніе, как при болѣзни, и желтая тошнота, как тревога предчувствія, дѣлала грудь мучительно и страшно пустою; и уже случалось, что по цѣлым ночам Саша лежал в безсонницѣ и, как в дѣтствѣ, слушал немолчный гук дерев. Давно уже смолк этот могучій, ровный, вѣщій гул, размененный на понятную человѣческую рѣчь, и с удивленіем, покорностью и страхом слушал Саша забытый голос, звавшій его в темную глубину невѣдомых, но когда-то испытанных снов. Гасли четкія мысли, такія твердыя и общія в своей словесной скорлупѣ; теряли форму образы, умирало односознаніе, чтоби дать мѣсто другому. Обнаженный, как под ножем хирурга, лежал Саша навзнак и в темнотѣ всѣм легким тѣлом своим пил сладостную бо[illegible] томительные зовы, нѣжные п[illegible]ивы. Зоветь глубина и ширь: открыла вѣщіе глаза пустыня и зовет материнским, жутким голосом: Саша! Саша!

Осторожно, чтобы не разбудить кого-то, Саша раздергивает на груди ночную сорочку, все шире обнажает молоденькую, худую, еще неокрѣпшую грудь и подставляет ее под выстрѣлы ружей...

В это сумрачное время, короткое по дням, но такое долгое по чувствам, Саша пережил нѣсколько почти счастливых мгновеній: это когда он пожертвовал своей любовью к Женѣ эгмонт“ (51).

У Поліщука читаємо:

„І чим далі, тим менше спав Данило. Віддавшись враженням свавільного панування гнобителів, від чого паморочилася голова і трівожно боліли груди, лежав з розкритими очами і вдивлявся в чуйну пітьму ночі, яка промовляла до нього дивними голосами міського шуму. І ті голоси говорили йому про щось невідоме й обовязкова, від чого він ніколи не зможе втікти. Плутались думки й виникали в уяві якісь дивні образи, які своїм загадковим змістом непереможно вабили до себе. Знесилений, весь спітнілий, лежав він з широко розкритими очима і чув, як хтось, наче мати рідна, кликав його до себе:

— Данило, Данильцю, сину мій!

Часами, серед ночі, він тихо вставав і виходив на двір. Розхрістаавши на грудях сорочку, відкривав свої молоді й дужі груди і, дивлячись на далекі зорі, несвідомо шептав: — „стріляйте, тільки не в лице!...“

. . . .

В часі таких трівог і дум болізних, судилося йому діждатися світлої радости. Як густу й темну хмару звеселяє семибарвна веселка, так звеселила його самотність несподівана звістка від Марусі. (48.)

Таким чином всі ті особливости стилю роману Поліщука, які О. Грицай і О. Турянський віднесли

мові, так в письменній кореспонденції, як і приниманню візнань до протоколів та веденню розправ.

Державні закони, воєвідські і всякі инші урядові оголошення будуть появлятися в польській і українській мові.

Самоуправні власти, кожда з окрема, очеркнуть свою внутрішню і вовнішну урядову мову, одначе вони обовязані приймати письма і відповідати на них в другій мові.

§. XXIII. Справа викладової мови та науки других мов в школах очеркує кожда національна курія для шкіл своєї національности.

§. XXIV. При обсаді державних урядів і посад на просторі згаданих воєвідств буде звернена спеціяльна увага на те, щоби національний склад урядничих тіл відповідав потребам обох національностей.

§. XXV. При обсаджуванню посад в міністеріях і центральних властях буде запевнена українській національности національна скількість посад, відповідаюча її потребам.

Особливо в міністерстві віроісповідань і просвіти будуть утворені окремі департаменти для справ греко католицької церкви і для справ українського шкільництва, обсаджені урядниками української народности.

§. XXVI. За вчинки політичної натури поповнені від дня 28. липня 1914 до дня оголошення цього закону жаден з мешканців згаданих воєвідств не буде потягнений до відповідальности.

§. XXVII. Заложення, організація і буджет українського університету та шкіл з ним зрівнаних на просторі згаданих трьох воєвідств буде річю уряду і сойму польської републики.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Чеська преса.

(Огляд за час від 19—29 серпня ц. р.)

Некорисна конюнктура для Падеревского. — Рішучий виступ в справі Яворини. — Мадярсько словінські сплетні про українську еміґрацію на Підкарпаттю. — Виборча акція в Польщі і „воєвідська автономія". — Польща і Мала Антанта — Народи в Марієнбаді. — Польські домагання до Чехословаччини і відповідь „Народніх Листів".

„Народні Політіка" з дня 20. серпня подає з польських кругів вістку, що Падеревскі, який був вже в дорозі до Польщі, вертає знову до Америки, уважаючи політичну конюнктуру в Польщі за некорисну для його плянів.

„Народні Лісти" з дня 23. серпня ц. р. приносять вістку з Варшави про авдієнцію польського посла в Празі Пільца у президента міністрів д-р Новака в справі Яворини і Тешина. Пільц одержав доручення рішучо виступити в Празі в справі Яворини, а се в змислі протестуючої ноти, яку польське правительство вислало до чеського уряду дня 7. серпня, закидаючи, що чеське правительство — відказавшись утворити спільну комісію для компромісового вирішення яворинської квестії — нарушило умову, заключену дня 6. падолиста 1921 р. з чес.-сл. республикою.

„Трібуна" з дня 26. серпня ц.р. приносить звіт про письмо, яке іменем всіх українських еміґрантів на Прикарпаттю вислав ужгородський Допомоговий Комітет для українських збігців до преси і до чеського уряду в справі напастей на Українців деякими мадярськими та словінськими пресовими органами. В сих органах була пущена сплетня, немов-то еміґранти з Галичини ладяться захопити в свої руки чеські воєнні матеріяли та машерувати на Польщу. В декларації, розісланій Комітетом, заперечується отсі польсько-мадярські сплетні та зазначується, що вся українська еміґрація з усіх українських земель веде на Підкарпаттю виключно культуральну роботу й відноситься з повною льояльностію до чес.-сл. республики.

Побідну заяву оголосив вже перед тим в усіх головних чеських органах Пресовий Відділ галицького Заступництва в Празі.

„Народні Політіка" з дня 24. серпня ц. р. подає довший звіт про теперішню виборчу акцію в Польщі, зазначуючи при тім факт утворення бльоку т. зв. національних меншостей, в склад якого входять також Українці з областей, засвоєних Польщею на основі ризького договору. Вкінці редакція зазначує відзив „Громадського Вістника" з причини намірів польського правительства накинути Східній Галичині воєвідську псевдоавтономію. Основна помилка в концепціях польського правительства лежить в тім, що Поляки бачать у Східній Галичині тільки польську меншість, а нехтують українську більшість. Український Нарід у Східній Галичині ніколи не зречеться своїх прав до державної самостійности.

„Прагер Таґблятт" з дня 26. серпня ц. р. подає звіт з промови міністра Нарутовіча до заступників польської преси у Варшаві, що до становища Польщі до Малої Антанти. Польща стоїть на становищи удержання рівноваги в Середній Европі та удержання мира на Сході. Дотично Чехо-Словаччини, то Польща змагає до добрих відносин з чес.-сл. республикою і думає, що спори льокального характеру не перешкодять порозумінню між Польщею і Чехо-Словаччиною що до основних ліній загальноевропейської політики. Він має надію, що Чехо-Словаччина матиме зрозуміння для „оправданих домагань Польщі".

„Час" з дня 26. серпня ц. р. викладає суть договору заключеного з Югославією в Марієнбаді. Є се не якийсь новий союз, але ствердження і кодифікація тих самих думок і змагань обох славянських народів, які наслідком війни осягнули державну самостійність. Істнуючий вже договір тільки продовжено та поширено. Доперва на основі такого тісного порозуміння відбудеться конференція в Празі Малої Антанти та „співділаючої" Польщі.

Берненські „Лідове Новіни" з дня 25. серпня ц. р. передають розмову, яку мав кореспондент „Журналь де Польонь" з „рішаючим" польським дипльоматом. З нагоди конференції в Празі польський дипльомат зазначує, що Польщу інтересують тільки головні лінії европейської політики і тому льокальні спори не можуть мати вплиavу на її становище до Малої Антанти. Польща має надію, що найде в Малої Антанти зрозуміння для своїх інтересів, до яких належить, між иншими, визнання польської суверенности над Східною Галичиною. Польща виготовила вже статут для Східної Галичини і предложила його державам Великої Антанти. Має надію, що се змагання польського правительства до полладнання східно-галицької справи найде і там признання.

Всі пражські денники з дня 29. серпня ц. р. обговорюють вислід конференції Малої Антанти і Польщі в Празі. Обговорювано і осягнено повне порозуміння що до поведення Малої Антанти і Польщі на осінній сесії Союза Народів в справі евентуального принятя Угорщини до Союза та національних меншостей, при чому вирішено також справу заступництва у взаїмнім порозумінню в раді Союза та поодиноких комісіях. Мала Антанта не буде противитися принятгю Угорщини до Союза Народів, якщо Угорщина дасть ґарантію, що буде строго держатися постанов тріянонського мира і не нарушуватиме спокою в Середній Европі. Опісля обговорено і вирішено справу Австрії і поладнання австрійської кризи на Союзі Народів, стоячи на становищі конечности удержання її як суверенної держави.

„Народні Політіка" з дня 25. серпня (видання вечірнє) наводить голоси польської преси (крак. „Реформи" і „Часу") що до домагань, які має ставити Польща до Чехо-Словаччини з нагоди конференції в Празі. Отже, між иншими, розвязання української бриґади та знесення українського вільного університету. На ці голоси польської преси редакція „Народної Налітики" додає від себе: „Як бачимо, то краківський „Час" відгріває байку про українську бриґаду. Поскільки-ж йде річ про університет, то виглядає сього рода домагання некультурно й дивно, бо з другого боку Поляки самі всюди на відломках своїх територій домагаються для свого елементу окремих польських шкіл, а як їм „приємно" було самим з того поводу в „заборах" під чужою владою, се їм добре звісно. Тому треба їм пригадати пословицю: Чого собі не бажаєш, того й не роби другому!"

ВП. Передплатникиів в Чехо-Словаччині просимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло" у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адміністрація.* 1—4

на рахунок художнього таланту автора „Отамана Зеленого" ми цілком відносимо до роману Андреєва. Роля Клима Поліщука була дуже маленька: скорочувати і місцями псувати поетично богаті картини природи і тривожні переживання російського письменника. І через те стає навіть смішно, коли О. Турянський ставить стиль К. Поліщука вище Коцюбинського, а поетичну творчість Винниченка зводить просто таки нінащо в порівнанню з художним талантом К. Поліщука. Не беруся захищати такого великого українського поета, яким є Коцюбинський, і не думаю виправдувати такого сильного, оригінального новеліста і драматурга, яким є Винниченко. Таких некритичних осудів поети европейської слави не бояться. Краще подумати над тим, як виховувати наших молодих, що всеж таки подають надію на щось ліпше, поетів, письменників від такого характеру творчости, якою є зараз творчість Поліщука? Після „Отамана Зеленого" якось тяжко вірити його авторови, що всі инші його твори — оповідання, поезії — особливо ліпші є оригінальні. Автор де тільки може і як може реклямує себе, силується все зробити, щоб доказати, що він письменник не аби який: читаєш ріжні малі журнали, як „Русалка" в І. „Веселка" всі випуски, „Стерні" і скрізь бачиш якусь рекляму про написане, про те що пишеться і про те навіть що думається писати. бачиш фотографії і все те дешеве, що з кожної сторінки лізе у вічі... а не думає людина про те, як би більше повчитися, більше мати знання навіть фахового, літературно критичного і цим способом, способом освіти, знання розвивати свій талант і збогачувати українську поезію більш оригінальними творами, а не такими, які наближуються навіть до плягіятів.

Цілком зрозуміла і виправдуюча річ спопуляризувати чиюсь наукову думку, чиюсь наукову працю, довести незнані ще винайдення, чиїсь думки до широких мас з метою педагогічною, культурною, загально освітньою, але абсолютно річ недопустима чужий художний твір в добрій половині дослівно перенести до свого твору і подати його, як твір оригінальний. Цим фактом автор працює лише на шкоду українській літературі обнижуючи вимоги української письменницької етики, яка до цього часу, за вимком може поодиноких випадків, свій мистецький прапор тримала дуже високо і увесь час свого життя займала виключно ідейне а не меркантильне становище. Через те факт з „Отаманом Зеленим" для кожного письменника, поета мусить бути дуже прикрим.

РІЖНІ ВІСТИ.

Польща перед Союзом Народів.

До львівської „Хвилі" доносять з Варшави: „Депеші вислані в неділю з Женеви спеціяльним кореспондентом „Курієра Поранного", характеризують ситуацію Польщі на теперішному засіданню Союза Народів на загал як некорисну. На думку кореспондента можна побоюватися, що Польщу заатакують рівночасно з трьох фронтів, а саме з литовського, східно-галицького і національних меншостей. Кореспондент вважає це майже певним, що східно-галицьке питання вже небаром вирине на женевському терені.

Припускають також штурм в справі національних меншостей в Польщі в наслідок скарги Німців.

Протест литовської републики з приводу рішення варшавського сойму в справі Вільна находиться уже на денному порядку сесії Союза Народів.

Далі звертає кореспондент увагу, що відношення балтійських держав до Польщі, за виїмкою Естонії, треба вважати неприхильним. В звязку з настроями Югославії і Чехії в справі Східної Галичини є наглядною річю, що „політика попереднього польського уряду приносила тільки театральні признаки обчислень, які були позбавлені практичного значіння".

Настрій Німців в Данцігу.

В Данцігу відбувалися протягом трьох днів наради національної німецької партії при участи репрезентантів тієї партії з Німеччини і послів до німецького парляменту і пруського сойму. По донесенням П. А. Т. зїзд перемінився у велику монархістичну маніфестацію. Салі були прибрані хоругвами старого цісарства. Настрій був анти французький і антипольський. Директор Волькенберг говорив: Відзискаємо волю тільки тоді, коли опремося на меч. Під пануванням Гогенцолернів ми були вольні, були гордим, великим народом. Наш ворог стоїть над Реном і Вислою. Того ворога мусимо поборювати. Нашим ідеалом не повинно бути братання всіх народів, як хочуть пацифісти, тільки Німці повинні думати про себе. Доля наша в наших руках. Мусимо боротися з нашими гнобителями над Реном і Вислою, а здійсняться наші ідеали. Посол до пруського сойму Ліндаймер заявив, що одиноким кличем повинні бути слова: вітчина і король, цісар і держава.

Проти Льойда Джорджа.

„Таймс" поміщують лист уніоніста Гіксена, який осуджує строго теперішнє становище Льойда Джорджа, закидуючи йому попирання ворогів Англії. Гіксон стверджує, що Поанкаре підчас свойого побуту в Льондоні мусів набрати пере-

конання, що Англія є перетомлена і не хоче помочі Франції до управильнення взаємин з Німеччиною. Гіввен твердить, що Льойд Джордж не є речником англійської опінії і передбачує поворот до уряду консерватистів, котрі йдуть під кличем реалізації зобовязань прийнятих в 1914 р.

Грецька армія розбита.

A. W. доносить: Боротьба, що розпочалася дня 26. серпня недалеко Карабассі, тревала 5 днів і скінчилася повною побідою турецької армії. Побідоносна турецька армія розторощила грецький фронт на дві части і посувається скорим темпом вперед. Всі дивізії північної групи знищені, а останки розбіглися по лісах і горах. Південна група розпочала відворот до Ужг. Втікаючі Греки залишили багато зброї та муниції. Турки добули 150 гармат. Місто Кутагія обсадили Турки. Держави Антанти роблять старання, щоби уможливити відворот Греків і охоронити їх від цілковитої заглади. З Атен доносять, що грецька воєнна фльота дістала наказ удатися до Смирни. Грецький уряд звернувся до держав Антанти з проханням виставратися о завішення зброї. Атенська преса займається справою евакуації Малої Азії. В тій справі грецькі міністри виїхали до Смирни. З Атен доносять, що відворот Греків викличе великі зміни на Сході. До пристані в Смирні причалали воєнні кораблі. Грецьке командування числиться з можливістю дальших невдач в Анатолії. В справі дальших плянів інтервеніювали в грецькому уряді представники Америки, Франції й Італії. Грецький конзулят доносить, що незабаром буде оголошене завішення зброї, в ціли евакуації грецької армії. Між грецьким урядом і державами Антанти наступила виміна нот в справі перемиря. Греція годиться на евакуацію Малої Азії, Смирни і инших спірних територій.

Наслідком останніх невдач на фронті, грецький кабінет подався до димісії.

Заворушення в Берліні.

„Н. фр. Пр." доносить з Берліна: Дня 3. ц. м. прийшло в Шарльотенбургу до сутички між поліцією і комуністами, які намагалися звільнити одного арештованого. Поліція віддала декілька стрілів. Чотири особи ранено. Рух трамваєвий завішено.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. викл. кн. 40.000.

ТЕЛЄГРАМИ.

За грецько-турецьке перемиря.

Льондон (ПАТ.) Райтер. Англійське правительство порозумівається тепер з французьким і італійським правительством в ціли поробления безпроволочних заходів для доведення до заключення грецько-турецького перемиря, щоби не допустити до нового кровопроливу.

Льондон (ПАТ.) В міродатних кругах думають, що Ангора яко услівя перемиря зажадає також, щоби Греки евакуували Тракію.

Париж (ПАТ) Грецьке правительство в офіціяльному звідомленні оголошує, що готово перевести повну евакуацію М. Азії.

Заговір на румунську королівську родину?

Букарешт (ПАТ.) Радіо. Велику сензацію викликало тут викриття заговору, якого ціллю було виконання атентату на королівську родину підчас коронаційних торжеств. Ініціяторів заговору арештовано. Це мадярські офіцири, котрі входять у склад організації полк. Габоровского з Дебрецина. Вони вложили точні зізнання і признались, що вибухові матер'яли, які найдено у них, були призначені на висаджения королівських трибун і дипльоматичної трибуни підчас перегонів у гіподромі.

Будапешт (ПАТ.) Комунікат МКБ. Телеграми з Букарешту про викриття мнимого заговору офіцирів на королівську родину прийнято тут з великим сумнівом, тимбільше, що один позитивний факт, поданий Рум. Аг. є фалшивий. В мадярській армії не служив ніколи полк. Габоровски.

Страчення еп. Веняміна.

Рига (ПАТ.) Особи, що прибули з Петрограду, заявляють, що еп. Веняміна і його товаришів процесу розстріляно ще 10. серпня, що досі вдавалося совітським властям задержувати в тайні.

Промова Едвердса.

Женева. (Ткб.) Новий президент Збору С. Народів Едвердс заявив у своїй промові м. и., що його вибір на президента, це величаве свідоцтво поважання для латинської Америки. На передодні з'брання загально-американського конгресу в Сантяго, на котрому американські народи щераз сконстатують солідарність усього континенту, котрого окремішність визнано договором С. Народів, свідоцтво це вважають американські народи основним елементом удержання мира і міжнародньої справедливости.

Перу й Болівія уступають з С. Народів.

Женева. (ПАТ.) ШАТ. З приводу вибору Едвердса на през. III. сесії Союза, делегація Перу заявила що усувається з конференції. Всякі старання, щоби вона відкликала своє рішення, не вдалися. Мабуть також і делегація Болівії усунеться з конференції.

Турецька офензива.

Льондон, (ПАТ.) Райтер зі Смирни: Похід Турків відбувається дальше на цілому фронті. Греки уступають без боротьби.

МАЛИЙ ФЕЛЕТОН.

З дороги життя

Жіноча зброя.

(99 процент правди, 1 проц. брехні).

Кожда людина бється як може за свою кращу долю, не перебираючи в зброї. Мені здається, що найбогатший арсенал для життєвої офензиви і дефензиви мають жінки, особливо ті з практикою — удовиці. Всіх родів їхньої зброї, як краса, кокетерія, модні строї, декольте, перфуми, карміни — не перечислиш і я хочу тільки згадати ще одну зброю, яку мені удалось підглянути припадково. Подаю це для публичного відома, для практичного ужитку і користи красного пола і для скріплення обережности серед чоловіків. Ділялося це так: У одної немолодої жінки помер чоловік. Причина його смерти була досить комічна. Именно його жінка була до тої міри балакуча, що не переставала замучувати його своєю розмовою день і ніч, аж він нещасливий не видержав тортур її говірливости, забажав спокою за всяку ціну і помер. Вмирав задоволений, усміхнений, що хоч в могилі буде мати спокій. Кажуть, що він навіть на марах усміхався задоволено.

А його підстаркувата ненаситна вдовиця зараз по смерти чоловіка зєднала собі серце молодого студента, з яким і заручилась. Все булоб в порядку, але вдовичка боялася, щоби її студент не отверезився, не побачив її зморщків на лиці, зівялих уст і не покинув. Страх її збільшився з тої пори, як студент кинув провінцію і виїхав до столичного міста, де, як відомо, більше красунь як у Будзанові, чи в Рідзвянах. Стурбована, відцвила цвітка старалась не показуватись на очі свойого хлопця в день, а стрічатись з ним в театрі, на „Бесіді", де, як відомо, при електричному світлі і найбридше личко стає гарним.

Одного дня ця спізнена кандидатка до другого іспиту супружого щастя їхала потягом до Львова, де мала остаточно усталити речинець свойого шлюбу і налюбуватись розмовою з милим. Розуміється, що везла із собою цілий магазин пудру, шмінок, кармінів, вазелін, приладів до плекання ніхтів, апарати до запікання волосся, і т. д. Окрім того везла із собою велику бляшану баньку повну якогось плину.

— Що це за банька? — спитав я мимоходом, забавляючи її своєю милою розмовою. Вона чомусь спаленіла.

— А... так собі... порожня...

— Ігі! Це не порожна! Вона налита якимсь плином. Я дуже цікавий, що вивезете. Може, Боже борони, отрую.

— Алеж ні! Навіщо вам знати? Яке вам діло до моєї баньки?

— А може ви везете на „Targi Wschodnie" який рицинус малопольського краєвого виробу?

— Ах, перестаньте!

Я замовк, але банька із підозрілим плином не давала мені спокою

— Може ви везете який лік на хорі мозки творців автономічних проєктів для Східної Галичини?

— Ах, замовчіть.

— Чи може хочете вступити до українського театру і везете з собою молоко, щоб не умерти з голоду при тій платні, яку дістають наші артисти?

— Ні! — Відчепіться!

— Щоб там могло бути? — — думаю собі. Я страшно цікавий хлопець, головно, коли це торкається жіночих секретів

— Скажіть мені, що ви везете в банці? благав я, заглядаючи у вигаслі очі моєї сусідки.

— Ах, який ви нечемний! — обурилась вона і прикрила баньку хусткою. Це мене ще більше зацікавило і скріпило мою постанову заглянути в баньку. Я удав, що банькою не інтересуюся, звернув розмову на иншу тему, почав розхвалювати провінціональне життя, згадав знайомих дочок священиків, розповів свої любовні пригоди. — Словом допровадив до того, що моя сусідка забула про баньку

Потяг минав стацію за стацією і десь недалеко Бібрки моя сусідка перепросила мене, попросила пильнувати її пакунків, а сама вийшла з купе на коритар. Я з радости аж підскочив і як тільки вдовичка зникла на коритарі, я здіймив баньку із полиці і хотів заглянути до неї. Цікавість моя була не менша як у прабабки Еви. Не встиг я відчинити накривки, як у дверах станула моя сусідка і крикнула розпучливим голосом наче Лютославскі в польському соймі:

— Лишіть баньку!

Я затремтів, банька випала мені з рук і біла сирватка, чи маслянка розлилася на підлогу. Вдовичка сплеснула жалібно в долоні, заламала руки, кинулась до баньки, але вона була порожня. Тоді вона, забуваючи про все, почала кричати вимахуючи руками:

— О ви проклятий! А щоб вам таке і таке! Ви знаєте, яку ви кривду мені зробили? Я їду на рандку із своїм нареченим, я стара і боюся, що він мене покине. Люде порадили мені, що сирватка і маслянка відсвіжує церу лиця, відмолоджує, усуває прищі, веснянки і я взяла з собою баньку сирватки, щоби перед стрічою з милим умити собі лице, подобатись йому!... Я берегла баньки, як ока в голові... а ви прокляті розлили мій скарб. Ох, він покине мене... через вас.

Я успокоював її, казав, що вона і без сирватки молода, обіцяв сам з нею женитися на випадок як він її покине, але вона сказала, що студента ветеринарії не проміняє за газетяра.

І її прочуття сповнилося. Вчора я стрінув її знову. Вона плакала. Казала, що студент по тій трагічній пригоді з банькою побачив її і покинув на віки. Вона лишилась дальше вдовою. Каже, що причиною нещастя була моя цікавість і що вона булаб давно замужна, як би я не був розлив сирватку. Вона домагається, щоби я направив кривду і женився з нею, але я не можу сповнити обіцянки. Яж так люблю молодих дівчат, що не мають зморщок, веснянок і не возять із собою сирватки.

Чмелик.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Лева Мартовича до Поз. Тов.-а Кредитового „Віра" в Раві Руській

НОВИНКИ.

— **Привіт „Ділови".** Наша Редакція одержала з Данцігу отсю телеграму: Зібравшись на черговім засіданню, витаємо воскресення „Діла". З щирого серця бажаємо успіхів. — *Данціґська Українська Громада.*

— **Ревізія в сирітськім захисті.** До сирітського захисту під опікою СС. Василіянок, при вул. Потоцького 95, у Львові, прийшла в понеділок коло півночи польська поліція й агенти в числі 8 люда й з несамовитим криком: „Otwierać bramę, bo wybijemy!" стали чоботами й прикладами крісів зі всеї сили вдаряти в браму будинку. Коли ім. М. настоятелька отворила, вони обійшли всі комнати спальні, кажучи, що шукають „за мужчинами". Знайшли одначе лише „мужчин" від 4 і пів до 10. року життя, що побудилися перестрашені некультурним добиванням до брами й цікаво оглядали оригінальних гостей. Не знайшовши старшого мужчини понад 10 літ та побачивши, що „підозріле світло" в одній кімнаті будинку, це була лямпа, при якій вчилася пильна учениця до матури, відійшла поліція з нічим. Це вже 25-та ревізія за польської влади в сирітськім захисті, хоч поліція добре знає, що від 7 літ в будинку при вул. Потоцького 95. крім клявзурових монахинь СС. Василіянок і маленьких сиріток ніхто не живе. Надто вже совісна польська поліція, коли за зброєю й мужчинами шукає в клявзуровім жіночім монастирі.

— **Доборолась...** З вікна львівської Ставропігії... повіває червоно-біла хоругов. З пятьсотлітнього бастіону оборонців „віри і нації руської" завішено хоругов, яка наглядно символізує побожні інтенції теперішньої управи Ставропігії з госп. Третяком на чолі.

— **Арештовання українських студентів.** 4. ц. м. після переведеної ревізії польська поліція арештувала у Львові студентів Українців Сивка, Носика і Бубу.

— **Ревізії в „Домі Інвалідів".** Дня 4. вересня в ночи львівська поліція окружила український „Дім Інвалідів" при вул. Зофії і замкнувши всі входи, перевела ревізію у всіх кімнатах. Пошукувано за якимсь подорожним, що мав звідкись приїхати. Пізніше виявилось, що до відома поліції дійшло, що двох інвалідів їздило до Кальварії на відпуст продавати хрестики і медалики, що видалось сторожі безпеки небезпечним і підозрілим. Чи не обавлялась львівська дирекція поліції, що нещасні інваліди будуть вести протидержавну агітацію на відпусті в Кальварії?

— **Відгомін конекциї.** „Chwila" доносить: Вчера відбулася розправа проти Олени Івасів із Камінки Кривої, яка підчас останнього пе

репису населення, коли звявився під церквою комісар, відозвалася до селян такими словами: „Люде йдіть до до дому, щоби ані один з вас не вписався. Нам ніхто не має права розказувати на нашій землі. Вони хотять нам наложити панщину і переробити на Поляків. Я вже таких мудрих Поляків давно виділа, забирайтеся польські холери звідки ви прийшли. Ходім до села, ми покажемо тим ск... Ляхам! А то польські холери!“ Наслідком цего селяне окружили конскрипційних комісарів, підняли крик, так, що налякані урядники втікли і скрились в домі польського ксьондза. Опісля селяне покинули свої хати, скрилися і унеможливили конскрипцію. Обжалована відповідає за злочин проти § 65. Розправа ще не скінчена із за неприсутности кількох свідків. Обжаловану боронить д-р Бандель.

— **Інформації про відносини в робітничій сотні в Пільзні неправдиві.** Редакція „Гром. Вістника“ впала жертвою містифікації. В числі 130 з 1. серпня ц. р. надрукували ми надіслану допись про відносини в робітничій сотні в Пільзні в переконанню, що дописувач поводився обєктивними мотивами і висказали нашу надію на їх зміну. На підставі надісланих нам відписів переведеного в тій справі компетентною українською, військовою комісією слідства стверджуємо з вдоволенням, що всі наведені в дописі заміти і нарікання цілком неправдиві і подиктовані особистою неприхильністю інформатора, десятника Петра Миськова до сотника Абля, який його за службову провину покарав арештом. Так сотник Абель як і другі старшини сотні поводяться з підчиненим їм стрілецтвом ввічливо, тішаться його повною пошаною і симпатією і дбають по їх змозі про моральне і матеріяльне добре положення підчинених їм стрільців-емігрантів. Всі підстаршини сотні в присланім протесті протестують проти змісту статті і пятнують поступок їх товариша.

— **Добачі приміг.** Кружок аматорський зі Стриганець і Рожнева з доходу з двох вистав „Ніч під Івана Купала“ (в Рожневі і в Тисьмениці) призначив 10.000 мп. на бідних приднїпрянських дітей, а 15.000 мп. для голодних Великої України.

— **Арештовання комуністів у Варшаві.** У Варшаві викрито нову тайну комуністичну організацію, в звязку з чим арештовано 60 комуністів, переважно серед студентів. В арештованих найдено комуністичні відозви та ріжні документи.

— **Трагічні випадки.** Дня 2. вересня на стації в Ярославі упав під колеса потягу військовий санітет і стратив обидві ноги. Так само на залізничому мості коло Замарстинова упав під колеса потягу польський жовнір, що стояв там на варті і потерпів смертельні рани. Правдоподібно мається тут до діла із невдачною спробою самовбивства.

— **Автомобільна катастрофа.** В околиці Оломунця приключилась катастрофа тягарового автомобіля, в якому їхало 40 осіб. Згинуло дві особи, а 13 осіб було тяжко ранених.

— **Комуністичний процес в Кракові.** В краківськім трибуналі ведеться процес проти Людвіка Грабовського і його товаришів, яких арештовано за комуністичну агітацію між населенням в Татрах.

— **Батько убив сина.** В Підярковім підчас суперечки вдарив Андрух Гутник свойого сина дручком по голові, так, що син через деякий час помер. Звироднілого батька поміщено в тюрмі в Бібрці.

— **Вовки грасують.** До столярської фабрики „Титан“ у Винниках вдерлися в ночі злодії і закрали дороге столярське приладдя.

— **Страйк друкарів в Австрії.** В цілій Австрії вибух друкарський страйк наслідком чого часописи не вийшли. У Відни, Ґраці, Інсбруку та инших містах від кількох днів не появилася ані одна ґазета

— **Перші маневри чехословацької армії.** На днях розпочалися перші маневри чехословацької армії в присутности представників держав цілої Европи. На маневрах буде присутний і президент Масарик.

— **Посвячення памятника на гробі бл. п. Всеволода Рільцького** комісаря повіту турчанського за часів української влади відбудеться дня 8. вересня ц. р. на цминтарі в Лукві, калуського повіту, на яке отсим запрошує все співчуваюче громадянство калуського повіту, в якому трагічною неповинною смертю згинули кромі бл. п. Всеволода ще б. секретар рільництва при Галицькім Уряді бл. п. Михайло Мартинець, професор семінаря в Самборі, Іван Сілецький, його син д-р Степан Сілецький і його зять д-р Падох. Всі вище згадані попали в руки жандармерії. Ні один з них не служив при Українській Галицькій Армії, ні один з них не мав при собі зброї. Галицька армія була далеко на сході, а всі вище названі були спокійними громадянами, які мали тільки той гріх за собою, що щирою працею хотіли помогти визволенню українського народа. Пок. Всеволод взяв на себе утримування порядку в одному повіті, бл. п. Мартинець взяв на себе тяжкий обовязок спокійного уладження рільничих відносин в нашому краю на добро і користь всего населення Сх. Галичини. З трьох других жертв, один був лікарем, инший педагогом, а третий адміністраційним урядником. Їх всіх вбито без суду, без найменшої причини. В тихім, гірськім селі, на сільському кладовищі виросла неповинна могила, яка розповідає тепер своєю німою мовою про страшний злочин. Не вяне трава на гробах, з кождою весною розвивається: не затираються сліди закипілої крови, — з кождим болючим споминoм вертають зі страшними, неспокійними думками в уяву. І ані їх забути, ані усунути не можна, бо мова їх сильна, сильніша, ніж погрози тих, що їх спричинили.

— **З концертової салі.** I. Симфонічний концерт Жид. Музичного Т-ва за рік 1922|23. відбудеться в неділю 10. ц. м. о год. 11·30 в полудне в салі польського Музичного Т-ва вул. Хорущини. В програму входять крім Желенського „В Татрах“, не граної у Львові від 20 літ VIII. Симфонія Бетовена і Мендельсона Увертура до „Сон літної ночі“ Орхестрою Муз. Жид. Т-ва диріґує д-р Натан Гермелін. Карти вступу раньше набути можна в Академічній Книгарні пл. Марійська 4. 1--1

До Українців, по всіх українських землях та по всіх країнах світу сущих.

Народе український!

Твої діти, вірні сини України, передові й невтомні борці за Твоє визволення й суверенність Батьківщини, інваліди — бувші старшини й козаки з Армії Української Народньої Республики, що по важких і кривавих зусиллях на полі бою, вкупі з Армією, змушені були уступити перед переважаючими силами ворога на чужий терен, живуть зараз, як інтерновані в таборах у великій нужді.

Голі й босі коротаючи свій вік, живуть за дротами інваліди, хорі й ранені, вдови та сироти ось уже другий рік.

Вже другий рік десяткують ряди цих страдників, пошести — тиф та сухоти, для яких бруд і паразити та виснаженість організму становлять сприяючий ґрунт.

А люті зими знову збільшують їх ряди, готуючи нові жертви до переходу на той світ, бо табори інтернування не засмотрені від холоду й не опалюються як слід, а у страдальців наших — інвалідів, хорих і ранених, вдів та сиріток маленьких як не було в зими минулі, так не мається й для зими прийдешньої ні теплої білизни, ні одягу, ні жадного взуття, в наслідок чого в минувшу зиму, підчас сильних морозів, в таборах замерзло кілька наших вояків

І як в минулі дві зими, так і в зиму прийдешню жде їх всіх — від сивоволосого старця інваліда й до страдниці бездомної вдови та маленької сирітки-дитини, страшна й жахлива доля.

Центральне правління всеукраїнської Спілки військових інвалідів робить всі можливі заходи, щоб забезпечити цих мучеників наших від нужди, недоїдання, холоду й недуг в надходячу зиму, але сили й засоби його занадто малі, щоб помогти так великим потребам.

Потрібна негайна й широка допомога твоя, Народе Український, і цю допомогу надіється одержати від тебе український вояка-інвалід ранений і хорий, вдова та сирота.

Надіються й вірять вони, що в чулих серцях твоїх прохання це знайде голосний відгомін, що ти, Народе Український, даш поміч і забезпечиш дітей своїх, що сповнили національний обовязок перед Батьківщиною й в оружній боротьбі за волю твою й за суверенність Держави Української понесли непоправимі втрати на здоровлю, та ще й зараз несуть їх.

Надіються й вірять, що на заклик цей поспішиш ти Народе Український, де-б ти не перебував у цей час, з негайною й широкою допомогою чи то грішми, чи в натурі — теплою білизною, одягом, взуттям...

Надіються й вірять вони, що Українці з Польщі, Галичини, Буковини, Бесарабії, Підкарпаття й инш. країв в Европі, Сполучених Держав, Канади, Бразилії, Арґентини та Парани в Америці, з Єгипту й Марокко в Африці, з Зеленого Клину в Азії, — всі одностайно сповнять святий обовязок і допоможуть негайно, кожний в мірі сил своїх і засобів, страждаючим покаліченим братам своїм задротанцям.

Надіється й вірить в це й центральне правління Всеукраїнської Спілки військових інвалідів і ласкаво просить всіх жертводавців пересилати пожертви свої виключно на його адресу: „Польща. Тарнів, Семинарська вул. ч. 20, оґруд Стшелецкі“.

Списки жертводавців і звіт про розділ жертв буде оголошено в українських часописях усього світу.

Голова центрального правління всеукраїнської Спілки військ. інвалідів: *Червінський.*

Члени правління: *Садовський*, полковник, *Куликівський*, підполковник, *Гапонів-Несторенко*, сотник. *Гаркавий Яків*, *Наливайко*, хорунжий, *Смертенюк Давид.*

Секретар: *Уланівський.*

Курс грошей.

Львів, дня 5. вересня 1922.

Доляри американські	8.150—8.170
" " (1. і 2-ки	8.050—8.070
Доляри канадійські	8.000—8.020
" " (1. і 2-ки	7.900—7.920
Марки німецькі	6·60—6·70
" " (сотки)	6·50—6·60
" " (дрібні)	6·50—6·55
Леї румунські	52·00—53·00
" " (дрібні)	51·00—52·00
Корони чеські	240·00—245·00
" " (дрібні)	235·00—240·00
Австрійські тис. нов. ем.	600·00—650·00
" " ст. ем.	1.600·00—1.650·00
" сотки нов. ем.	60·00—65·00
" 50 кор.	35·00—45·00
" 20 кор.	24·00—28·00
" 10 кор.	12·00—14·00
" 1. і 2-ки	0·40—0·50
Гуолі 5-сотки	1·25—1·35
" сотки	1·20—1·30
" 25-ки	1·20—1·25
" дрібні	0·60—0·70
" думські 1.000-ки	20·00—30·00
" " 250-ки	15·00—20·00
Карбованці	1·00—2·00
Гривні	4·00—6·50
Франки французькі	600·00—620·00
Фунти стерлінґів	35.000·00—35.500·00
Франки швайцарські	1.200·00—1.240·00

Золото:

20 кор.	27.000·00—27.200·00
20 франк.	26.000·00—26.100·00
20 марк. нім.	28.000·00—28.500·00
фунти стерлінґів	32.000·00—32.500·00
10 рубл.	36.000·00—35.200·00
Доляри	7.500·00—7.550·00

Срібло.

Корони австр.	550·00—560·00
5 кор. австр.	2.800·00—2.850·00
Фльорени австр.	1.100·00—1.150·00
Рублі	2.700·00—2.730·00
Копійки	12·00—13·00
Доляри американські	5.000·00—5.050·00
" " полов. і ¼	4.000·00—4.050·00
Доляри канадійські	4.500·00—4.550·00
" " дрібні	4.000·00—4.050·00
Леї румунські	560·00—570·00

✝ Посмертні згадки.

о. Іван Глинський, довголітний парох Озерян коло Товмача, помер дня 19. серпня ц. р. в 74 р. життя, а 45. р. священства. В. Й. П.

о. Іван Малецький, завідатель парохії Турочки нижні, пов. Турка, помер дня 16. серпня ц. р. в 29. р. життя. Похорон відбувся дня 18. серпня. В. Й. П.

ЖЕРТВИ

Голодній Україні.

Заднишівка п. Скалат: о. М. Гуньовський 2.500, Білик І. с. Данила, Мотика Й. Даньків, Матвій, дир. Онуферко П., Цимбалістий, М. Красуля Мих. по 1000, Дмитрів Т., Дмитрів Д., Чорній Мик., Мелещук І., Когут Д., Щур С., Блажків С. Костевич, Білик І. ст. Байда Пав. Старик Ф., Лубкович П., Мельник Мих., Масловський І., Пина Д., Даньків Ф., Білик Пав., Блажків Ст. по 500, Чорній Волод. 300, Сьвідер 250, Ґораль Ів. 250, Кучмак Я., Кучмак Волод. с. Павла, Федорович Ол., Химчук П., по 200 Кавецький М., Кавецький П., Шерстенюк М., Цимбалістий П., Мельник Анд., Кучман В. с. Семена, Мороз. І. по 100. Разом зібрано 19.800 мп., порторія 300. Вислано 19.500. 8. VIII. о. Райтаровський 5.000. в церкві зібрано 4.400, Гайдус Єва 2.000, Болостоцька Текля 200. Разом 11.600 мп.

Село Кудирявці пов. Камінка Стр. збірка в церкві. Кручкевич Пилип 2.000, Велика Паранька, Пасека Юстина, Пришляк Теодозій, Пришляк Григорій, Кручкевич Павло, Шевчук Дмитро, Павло Шевчук, Кравець Євка, Крипякевич Олена, по 1000 о. Пелехатий Петро, Степанків Генка, Пришляк Іван с. Николи, Пришляк Олена, Пришляк Григорій с. Федька, по 500 Приступа Марія, Пришляк Григорій с. Михайла, по 400 Наквацький Михайло, Матвіїв Каська, Пришляк Іван с. Федька, Тарновський Михайло по 300, Варвара Анклевич 200. Разом зібрано 15.700 мп.

Мшанець пов. Гусятин. Збірка в селі 14.500, в церкві 7.000, Господарська спілка сільська 10.000, о. Анатоль Малиновський 5.000, Андрій Боднарчук 2.000, Антін Клименків 1.000. Зібрано разом 39.500 мп.

Громада Урмань. Когут Микола Кіндрат 5.000, Когут Гринько Кіндрат 3.000, Когут Анна 2.000, Гунька Василь 1.500, Созанська Анна, Коваль Іван, Наконечний Василь, Швець Микола, Киналь Гринько, Карабин Василь і Коваль Гринько по 1.000, Зварич Гаська, Процик Василь, Когут Лев Проць, Когут Марія Демка по 500, Тринка Іван 400, Пасічник Степан 300, Наконечний Андрій і Наконечний Петро по 250. Разом зложено 21.700 мп.

Кнісело пов. Бібрка. Петро Ревуцький і Юстина Телішевська по 1.500, Степан Липовий 1.100, Телішевський Олекса, Телішевський Йосиф, Герич Онуфрій, Крива Явдоха, Кравець Тома, Ревуцький Степан, Ощуст Олекса, Горан Іван (Микити), Гірняк Іван по 1000. Прочі селяни і Жиди давали від 100—500. Разом зложено 26.000 мп.

Село Оршівці. Положнюк Василь 1.000, громадяне 4.500. Разом вібрано 5.500 мп.

Жабе-Слупейка. о. Конрад Латола і д-р Довгопільський по 5.000, Хиляк Максим і д-р Павло Лещій по 3.500, д-р Яків Невестюк, Дмитро Гуньовський, Никола Сеньковський по 3.000, Іван Зубюк „Софрончук" 2.000, Микита Демянчук, Петро Додек, Іван Герделжук, Іван Кавалець, Іван Велькопольський, Іван Кадлєй, д-р Шпунар, Никола Герделжук, Ілак Філипчук, Іван Петращук, Василь Сорук, Теофіль Сенатович, Петро Шекерик, Доників і Анна Ганчук по 1.000, Йосиф Гнатик 500, Федір Сорук 400, Василь Волинюк, Юра Волинюк, Дмитро Бойчук і Дмитро Ляскорійчук по 250, Юра Шмадюк 200, Іван Сливчук, Михайло Сливчук, Іван Мартищук, Федір Семенюк і Андрій Дрегелюк по 100, Василь Кімейчук 90, Семен і Юра Кермощуки по 40. Разом зібрано 44·740.

Через Земельний Банк Гіпотечний зложили на Голодну Україну: д-р Семен Шевчук 10.000, Сенишин Іван 2.000, Луковський Олекса 500, Ужитчук Іван 1.215, Грицьків Іван 955, Сімянович Ярослав 1.330, Вітошинський Роман 9.990, Скиблинський Володимир 2.995, Дідицький Олександер нотар в Войнилові 24.990, Громадяне в Устріках долішних 2.998, д-р М. Чубатий 4.995, Сканець Анна 2.000, Косоноцький Яків 1.000, Стрільбицька Марія 2.000, Блащук Марія 2.000, д-р Лесь Кульчицький 5.000, Лагодинська Клявдія 995, Бучовський Михайло 1.000, Зарваніцер Йосиф 4.095, Коцур Іван 1.000, Земельний Банк Гіпотечний 100.000 мп.

Повітовий комітет в Перемишлян. Збірка в Радимні через о. Гарабача 33.450, парохія Дубно 32.603 і 25 рублів, парохія Злотське 25.850, збірка в селі Глубока 24.000, збірка в Бортятині 24.000 парохія „Сосниця" 20.900, громада Биків 19.340 і 125 кг. жита та 15 кг. ячменю, громада Золут-Зіїське 18.500, громада Плешевичі 12.540 і 150 кг. жита, громада Малковичі 11.000, парохія Поворозник 11.000, збірка в Грушатичах 5.650, Балаким Дмитро, о. Макар Николай, о. Булик Микита, Мягкий Петро, д-р Гамчикевич Роман по 5.000, Марійське Товариство Перемишль 4.300, II. рік учит. сем. Перемишль 3.695, збірка в Воли липовій 3.765, IV. кляса школи вправ 3.385, громада Сілець 3.325, С. Матвіяс, Ціпановська Ольга, о. Іван Калимон, Константинович Я., о. Трицєцкий, Боделяк С., Заяць І., Саллагуб В., Вахнянин К., Федевич М., Лісикевич, Малиновський С., Гамчикевич по 3.000, Котецький С. і д-р Гломбинкий 3.000, Тесля Олена, о. Тесля, о. Тершаковець, Німців В., Форостина Е., Коростіль Т., Поповський І., Дубляниця П., Гоза Т., Ростковнч Т., Поліха Т. по 2.500, II. кляса школи вправ 2.200, „П. З." в Перемишля 2.100, Сасович М., „Спілкова Торговля", збірка в Красічах, Круліковська, Ярошевич О., д-р Кашубинський, Крук П., Татух С., Грех В. Шехович В., о. Несторович Л., Волянський П., Горницький П., о. Мартинович О., Пащак М., о. Мягкий Ю., дітвора шкільна з Я. по 2.000, І. Б. українська гімн. в Перемишли через проф. Ґреха 2.200, І. кл. школи вправ Пер. 1.600, о. Артемович М. 1.500, Фрієганд Ш. 1.500, Росоловський 1.500, Романик 1.935, І. рік б. учит. семінарії Перем. 1.415, III. кляса дівчат школи Шашкевича 1.215, Шібер Стефанія 1·200, Надраґа С., Лельо Софія, Ірена з Лелів-Донат, Людвика Мацюракова, о. М. Турчиновський, д-р Дмуховський С., Оленяк Іван, Репчинська, Ладижинська, Желехівська Софія, Логінська Анна, Кашуба Олександер, Кабаровська Стефанія, Гладій Амалія, Адамська П., Цціміpський Никола, Гнатишак Н., Петронік Антоніна, о. Ом. Мартинович, д-р Іван Любомирович, о. Горасцький, о. Семен Павлюк, о. Василь Клод, о. А. Гайдукевич, о. Бачинський О., д-р Костшемський, Брилинський, Квасниця, Яцкевич, о. Лев Несторович, о. Горасцький Теодор, о. М. Бак, Корженьовська, Корженьовський І., Цайс А., Крук І., Годованець П., Волян Григорій, Кукура А., Андрушко С. по 1000, в парастасу в Фельштині 803, Желехівська Т. 600, Стефанович, Іван Шумило, Кульчицький, Стецишин Філіпіна, о. Н. Головач, М. Волошин, Менцінський С., Товарницький, о. Матюк, Платко І., по 500, Давидович З., Костюк, терціяни української гімн. Перемишль по 400, Гарань В., о. Д. Малець, П. Салук по 300, Олімпія Мартинович 260. Демкович Іван, Бачинська А. по 200, IV. кл. школи Шашкевича 2.600, о. Серединський Теодор 20 кг. жита і 30 кг. ячменю, о. Подляшецький Петро 50 кг. жита.

Збірка о. Йосифа Наконечного в Отинії й Угорниках. Хоміцка Марія вдова 5000, Строцький Олександер і о. Йосиф Наконечний по 3000, Оробець Василь 2500, Слюсаренко Мих., Григорів Михась і Г. Ю. по 200, Богаченко Кость 1500, Лесів Онуфрій, Стасяк Настуня, Філяк Максим, Паньків Павло, Данило Григорій, Кінащук Петро, Мельничук Матій, Поплавський Йосиф, Поплавський Іван, Грегоряш Ілько, Островський Олекса, Михайлишин Анна, Савчин Юрко, Кіндрацький Михась, Атановський Омелян, Гасюк Петро, Дубей Павло, Гасюк Бвзь по 1000, Ісидор Строцький 1500, Ключенко Григір 600, Гаванський Никола, Навальковська Олена, Іванців Григір, Мельник Анна Стефана, Сенюк Гнат, Гулій Марія вдова, Гасюк Теодор, Мельник Юстина, Цібій Василь, Цібій Оліянка, Рибак Мілько, Крамарчук Грициха, Олійник Дмитро, Сарахман Дмитро, Юркевич Марія, Іванців Юрко, Мельник Юстина, Цупер Юрій, Лащук Михайло, Василь Болчак — по 500, Олійник Анеля, Ковачок Євдокія Мих. по 400, Чорноока Анна Ник., Мельник Михась, Ковалюк Олена, Марцінків Никола по 300, Малярчук Никола 250, Паньків Іван 220, Хавуляк Никола, Гарабчук Анеля, Кіндрацький Іван, Савчул Костуся, Параня Хоміцька, Врубель Оліянка, Хавуляк Никола, Малярчук Павліна вд., Ясінська Олюся, Марцінків Анна, Юзьвяк Стефан, Н. Н., Косубоцький Тома по 200, Наконечний Ромко 120, Зборовська Доня 110, Ключенко Юстина 100. — Разом зложено 56.500 мп.

НАДІСЛАНЕ.

Оператор д-р Яків Зельцер

вул ФРЕДРА 7 повернув і ординує як звичайно.
5882) 1-2

Заклик.

Звертаємось до наших земляків в Америці і в Канаді помогти нам до будови свойого дому чит. „Просвіти" в Переволочній п. Золочів. Гроші слати на руки Виділу.

Американські і канадийські часописі просить ся о передрук. — Виділ чит. „Просвіти" в Переволочній.
594 1—1

ОПОВІСТКИ.

Зі спорт. тов „Україна" у Львові. Взиває ся всіх членів і учасників товариства вирівнати як найскорше залеглі вкладки на четвертий сезон. Рівнож приймається нових членів та учасників. Зголошуватися кождого понеділка та пятниці від 7—8 год. веч. в домівці „Сокола-Батька", Руська ч. 20. — В суботу 9. вересня засідання виділу о 7. год. веч. — Виділ
606 1-1

Дрібні оголошення.

НА ПРОДАЖ СІЛЬСЬКА РЕАЛЬНІСТЬ на Покутю, обіймає в ізю високу хату, 7 комнат з кухнею, пивницею і просторою верандою, господарський будинок, 4 морги вже урожайного огороду і прекрасного парку, 4 морги найліпшої ріллі, 3 і пів морга гарного саду, всьо разом в однопільнім комплексі при гостинци, а кромі того 3/4 лугу (сіножати), коло хати здорова жерельна вода, чудовий, широкий краєвид, за 10 хвиль ходу знаменита річна купіль, за два кільометри стація залізниці, пряме получення з Коломиєю, Станиславовом і Львовом, здоровий і лагідний клімат, знаменито надається на оселю для багатої родини, або на уладження літниска або санаторії. Посередництво виключене. Близшу відомість можна досягнути в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.
502 3—3

МЛИНСЬКЕ каміння, машини, турбіни, трансмісії, паси, ропні мотори, льокомобілі, гатри, по конкуренційних цінах поручає „ПІЛЬОТ" Львів Баторого ч. 4.
1277в) 24—30

РЕАЛЬНІСТЬ в повітовім місті коло залізниці на продаж доляровцям. Д-р Базилян, Львів, Театинська 31.
563 2—3

НЕПРИНЯТИЙ до служби теперішньою владою койцепіст бувшого Намісництва, глядає посади нотаріяльного кандидата. Ласкаві зголошення приймає Савіо Пігуляк, Коломия, вул. Гетманська ч. 53.
581 2—2

ЛЕКЦІЮ із середніх і народніх шкіл прийму з вереснем в здоровій околиці, можливо близько міста. Може бути більше учеників. Зголошення до Адміністрації під „Труд".
578 2—2

ПОМІЧНИК торговельний з корінного ділу пошукує посади. Ласкаві зголошення Йосиф Щуревич, Сколе.
590 2—2

УПРАВИТЕЛЬ з ділу кольоніяльно-спіл. (знаючий знаряди господарські) самостійний книговодець глядає місця-заняття в більших Спілках (кооперат.) за кавцією. Ласкаві згол. до Адм. „Діла" під „К. 100.000".
589 2—3

ШУКАЮ учительки або учителя в матурою до 3 дітий з народних шкіл. Платня після умови. о. Мих. Радошицький Дашава п. Устрики долішні.
599 1—2

ЮГОСЛАВЯНИН, академік, пошукує одного покою на мешкання від 20. с. м. Ласкаві зголошення до Адміністр. під „Балкан".
600 1—1

ПОТРІБНИЙ інструктор до ученика I. кл. гімн. в священичім домі на селі. Удержання і гонорар. Зголошення: Львів, Мурарська 52. Гриневич.
601 1—1

ЧЕЛЯДНИКА і панну до робіт жіночого кравецтва глядає Антін Бурда, Львів пл. Марійська 10.
602 1—2

ПОШУКУЮ сейчас інструктора до дітей з нищих клас гімназії. Зголошення о. Гринчук, Матієва п. Лабова.
604 1-4

ОКОЛО 40 моргів ґрунту в однім комплексі на передмістю повітового міста Сх. Галичини 3. км. від залізничої стації, без будинків, відкритий вже нафтовий терен до сейчасної продажі. Інформації уділяє Д-р Бернард Крайсберг в Дрогобичі.
605 1—6

РУТИНОВАНИЙ концепієнт пошукує посади від 1. жовтня або і швидше в канцелярії адв., найрадше ввійде в спілку. Зголошення з поданням услівій до Адміністрації під „Д-р Н."
608 1—3

ВОЗЬМУ на помешкання студентів. — Цвахова, Потоцького 102.
592 1—2

ДВІ ЛЕКЦІЇ зараз до обняття: одна у священика вчити учениці з V. і III. кл. гімназ. Необхідно вправного і солідного інструктора. Платня 12—15 тисяч місячно і ціле удержання з осібною кімнатою. — Друга — вчити селянські діти з народних клас 5—7 душ; рівнож ціле удержання і до 10 тисяч платні. Першенство мають знаючі провадити хор. Зголошуватись: Олена Стисловська, Девятники п. Вибранівка.
610 1—3

ПОТРІБНИЙ інструктор до III. р. уч. семинара і II. кл. гімн. Зголошення з поданням услівій слати о. Івана Косоноцький, парох в Николаєві п. Судова Вишня.
595 1—2

ПОШУКУЮ вправного і совісного інструктора від 1. X. с. р. до дівчинки з V. кл. народної школи і хлопчика з першої народної. Зголошення враз з услівями слати до о. Андрія Трешневського, Старява к. Хирова п. в місци.
596 1—2

УЧИТЕЛЬКИ, укінченої сем. до 3 дівчат, з II. р. сем., 2 і 1 кл. вид. пошукує уряд пар. в Волківцях п. Борщів. Гонорар після умови.
598 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

СЕКУНДАР ДЕРЖАВНОГО ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЯ У ЛЬВОВІ

д-р Теодозія Туна-Надраґа

приймає в жіночих і дітячих недугах між 4 а 5 вул. Домініканська 11, партер.
568 2—3

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Альфреда ФРІДА

Львів, вул. св. Николая 20. від год. 9—1 і від 3—6
XX. 1—4

Альойзій Добрянський

емер. радник апеляції відкрив і веде

адвокатську канцелярію

у Львові, вул. Валова 14, II. п.
609 1—2

Надзвичайні Загальні Збори

СТОВАРИШЕННЯ

„Народний Дім" в Ярославі

відбудуться в пятницю, дня 29. вересня 1922 о год. 12. в полудне в салі Тов. „Родина" — з слідуючим денним порядком:

1) Принятте нового статута.

На случай браку компльету, відбудуть ся Надзвичайні Загальні Збори того самого дня, з тим самим порядком також о год. 1. з полудня, з правосильністю рішень на основі § 47 статута.

5971—1 НАДЗІРНА РАДА.

ПОДЯКА.

Неумолима смерть забрала найдорожшого мойого мужа о. Івана ГЛИНСЬКОГО, пароха Озерян к. Товмача. Отсею дорогою складаю найсердечнійшу подяку всім, що причинилися до звеличання похорону. Дякую передовсім Впр. о. Дек. Ступницькому за слова потіхи і провід в похороні, Впр. о. Попелеви за зворушаючу пращальну проповідь, Впр. о. Деканови Григор ю Дурделі, о. Лисому, о. Теслі, о. Яворському, о. Виняв'ському, о. Гайовому, о. Кисілевському за безкровні жертви і участь в похоронах — дякую ВПов. П-ну Кол торови Якубовичеви за співчуття і поміч в урядженню похорону — церковним братствам обох обрядів і всім вірним, котрі з жалем в серцю відпровадили на вічний супочинок свого довголітного душпастиря.
593а 1—1

Марія з Мацілинських Глинська.

Реальність у Винниках

сейчас на продаж.

591 Відомість: 1—2

Львів, вул. Ходоровського ч. 6.

Швайцарську ґазу

до млинів

607 1—1

:: по фабричних цінах поручає ::

Александер Вайнреб

Львів, площа Краківська ч. 11.

Автор обширнішого підручника
603 про 1—1

„Садівництво і зужиткованя овочів"

шукає ПТ. Спільників до видавництва. Подрібніші услівя подає В. КУЧЕРА, інспектор садівництва Кр. Тов. „Сільський Господар", т. ч. Заліщики. (в домі п. Дембіцкої.)

ПЕЧІ КАФЛЕВІ КУХНІ

ставить нові, старі направляє швидко і дешево так в місци як і на провінції — —

:: Михайло Галібей ::

кафлярський майстер

ЛЬВІВ, вул. Петра Скарги ч. 5
1851 12—?

ПОЗІР! Родичі й ученики!

Найдешевші і найсолідніщі

УБРАННЯ, ОБУВ І ШАПКИ

виконують робітні

„Союза Українських Інвалідів"

під фаховим проводом віденських майстрів, Львів, вул. св. Софії 28. Близші інформації: Руська 3, II. пов.

Памятайте на обезпечення дати належне інвалідам працю! XXI

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Пов. Товариства госп.-торг.
„Народний Дім" в Ліску

відбудуться дня 19. вересня о год. 1. попол. зглядно о год. 2. попол. без огляду на число членів в салі магістрату зі слідуючим порядком дневним:

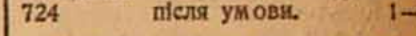
1. Відчитання протоколу з остатніх загальних зборів.
2. Відчитання звіту з ревізії Кр. Союза ревізійного.
3. Звіт Управи з діяльности з р. 1921.
4. Уділення Управі абсолюторії і затвердження рахунків.
5. Роздіп висків.
6. Зміна статута.
7. Вибір Ради Надзірної.
8. Вибір 3 членів Управи і 2 заступників.
9. Внески і інтерпеляції.

Замкнення рахунків і білянс виложені в льокали Товариства до перегляду членів.

560 3—3 ДИРЕКЦІЯ.

Ширіть наш часопис!

Складайте жертви на Рідну Школу.

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.